

SESSION GUIDES

Alternative Learning System- Accreditation and Equivalency (ALS-A&E)

Secondary: Critical Thinking
Pagsisiyasat Sa Kommunidad

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Save the Children®

ASCEND-Mindanao
Assistance for the Comprehensive Educational Development of Mindanao

March 2006

Jointly developed by the DepED BALS and the Save the Children Federation under the ASCEND-Mindanao, a program made possible with the generous support of the American People through the USAID.

Pagsisiyasat Sa Komunidad **Session Guide Blg. 1**

I. MGA LAYUNIN:

1. Naipaliliwanag ang kahulugan ng pagsisiyasat sa komunidad
2. Nailalarawan ang hangarin ng pagsisiyasat sa komunidad
3. Naiisa-isa ang mga hakbang sa pagsasagawa ng pagsisiyasat sa komunidad

II. PAKSA

A. Aralin I : Ano ang Pagsisiyasat sa Komunidad?, pp. 4- 23

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay:

Pakikipagtalastasan
Pagbuo ng desisyon
Pansariling Kamalayan

B. Kagamitan:

Plaskards, Pentel pen
Tsart , Kartolina, Manila Paper

III. PAMAMARAAN:

A. Panimulang Gawain

1. Pangganyak

- Hatiin sa apat na pangkat ang klase.
- Ipabasa sa mga mag-aaral ang “Pag-aralan Natin” na nasa pahina 4-5 ng modyul.
- Ipasagot sa bawat pangkat ang mga tanong na ito.

Unang Pangkat: Ilarawan ang Barangay Mapayapa.

Ikalawang Pangkat: Anu-ano ang mga suliranin sa
Barangay Mapayapa?

Ika-tatlong Pangkat: Paano mo matutulungan ang
Barangay Mapayapa?

Ika-aapat na Pangkat: Maaari bang matukoy ang mga
suliranin ng Barangay Mapayapa?
Bakit?

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

- Sabihin:

“Naranasan mo na ba ang magtanong sa isang tao o awtoridad tungkol sa mga suliranin ng inyong komunidad? Kung hindi pa, ang araling ito ay makatutulong sa inyo na maunawaan kung ano ang pagsisiyasat sa komunidad. Malalaman mo rin kung ano ang mga pamamaraan sa pagsasagawa nito. Ang mahalaga sa lahat, ito ay magtuturo sa inyo ng kahalagahan kung paano nakatutulong ang pagsisiyasat sa komunidad sa pagtukoy ng mga suliranin at pangangailangan ng iyong komunidad. Halimbawa, ang inyong komunidad ay mayroong suliranin sa pagkolekta ng basura at pag-iilaw sa lansangan. Ang mga suliraning ito ay maaring matukoy sa pamamagitan ng pagsisiyasat sa komunidad. Handa ka na ba?”

- Ipabasa ang diyalogo na nasa pahina 7-8 at pasagutan sa bawat pangkat ang mga tanong na ito:

Unang Pangkat :

Bakit gusto ni G. Rivera na magpatawag ng isang pulong? Bakit gusto niyang magsagawa ng isang pagsisiyasat sa komunidad?

Ikalawang Pangkat :

Bakit sa tingin ng kanyang sekretarya na si G. Garcia ay mabuting magsagawa ng pagsisiyasat sa komunidad? Sumasang-ayon ka ba kay G. Garcia? Bakit?

Ika-tatlong Pangkat:

Makapagsasagawa ba si G. Rivera at ang kaniyang mga tauhan ng isang pagsisiyasat sa komunidad nang matagumpay? Bakit?

Ika-apat na Pangkat:

Sa inyong palagay, dapat bang magsagawa ng pagsisiyasat sa inyong komunidad? Bakit?

2. Pagtatalakayan

- Ipasuri at ipahambing ang mga sagot sa mga halimbawa ng pagsisiyasat sa komunidad na nasa pahina 9-13.
- Papiliin ang bawat pangkat ng isang halimbawa ng pagsisiyasat at pag-aralan ito. Bigyan ng pagkakataon ang bawat pangkat na makapagbigay ng kanilang ulat at ipaliwanag ang kanilang napili.
- Ipasagot sa lahat ng pangkat ang tanong: Paano kayo magsasagawa ng isang pagsisiyasat sa komunidad? Isulat ang inyong sagot sa loob ng kahon.

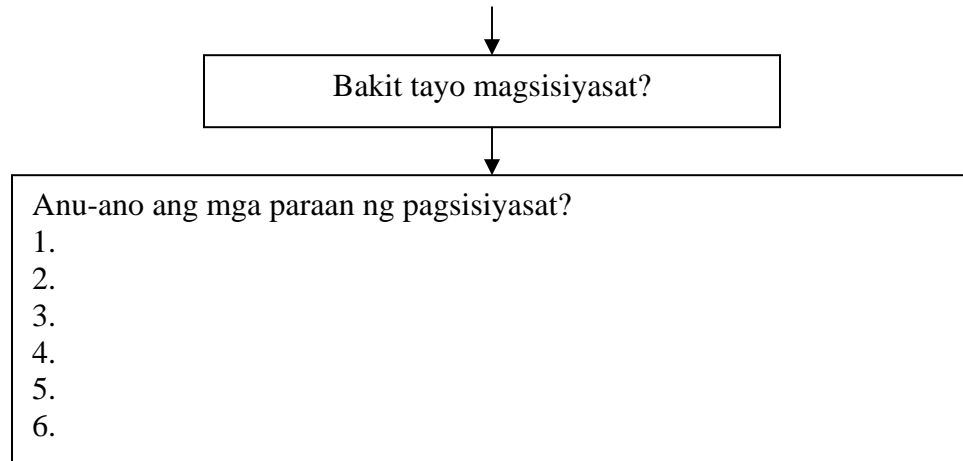
- Ipapaskil sa bawat pangkat ang kanilang sagot sa pisara at ipapaliwanag ito.
- Ipabasa sa bawat pangkat ang “Subukan Natin” na nasa pahina 14-15.
- Ipatala ang mga paraan ng pagsasagawa ng pagsisiyasat. Muling pabalikan ang mga sagot at tingnan kung kompleto ang mga sagot. Kung hindi ay isulat ang kulang.
- Ipabasa at ipasuri ang “Alamin Natin” na nasa pahina 19-22. Ipasagot ang mga tanong sa ibaba:

1. Ano ang pagsisiyasat sa komunidad?
2. Ano ang hangarin nito?
3. Paano isinasagawa ang pagsisiyasat?
4. Sinu-sino ang maaring magsagawa ng pagsisiyasat?

3. Paglalahat

- Ipakita ang diagram na ito. Sabihin: Pagtulungang buuin ang diagram na ito.

Ano ang pagsisiyasat?

- Ipabasa sa mga mag-aaral ang laman ng diagram.
- Ipabasa ang “Tandaan Natin”, pahina 23 at ihambing ang sagot nila dito.

4. Pagpapahalaga

- Hilingin na pag-usapan ng bawat pangkat ang mga suliranin ng pamayanan at ipaliwanag nila kung bakit ito ang kanilang napili.
- Ipabuo sa kanila ang *survey form* na gagamitin nila sa pagsisiyasat.
- Pumili ng kapareha at magtanungan tungkol sa kahalagahan ng pagsisiyasat.

5. Paglalapat

- Ipapakita ng bawat pangkat ang paraan ng pagsisiyasat (*simulation*). Gagamitin nila ang binuong *survey form*.
- Bigyan ng eskor ang bawat pangkat gamit ang *rubric* na ito.

Nasunod nang maayos at wasto ang paraan ng pagsisiyasat	3
Nasunod ang wastong paraan ng pagsisiyasat pero hindi maayos ang pagsadula	2
Hindi nasunod ang wastong paraan ng pagsisiyasat	1

- Itanong:

Ano ang inyong naramdaman habang isinasagawa ang pagsisiyasat?

IV. PAGTATAYA

- Ipasagot ang “Alamin Natin ang Inyong Natutuhan” na nasa pahina 22.
- Ipahambing ang sagot sa “Batayan ng Pagwawasto” na nasa pahina 51-52.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Pumili ng isang suliranin at gawan ng “survey form” . Gamitin ito sa panayam sa inyong 5 kapitbahay.
- Ipahiwatig ang nakuhang sagot at kagustuhang makisali sa pagtatanong.

Pagsisiyasat Sa Komunidad Session Guide Blg. 2

I. MGA LAYUNIN:

1. Naitatala ang mga obserbasyon sa kondisyon ng komunidad gamit ang gabay sa pagsisiyasat.
2. Naihahanay ang mga datos na nakalap sa pamamagitan ng pagsisiyasat.
3. Nasusuri at nagagamit ang mga datos na nakalap upang matukoy ang mga suliranin sa komunidad
4. Nakabubuo ang konklusiyon tungkol sa komunidad batay sa mga nakalap na datos.

II. PAKSA

- A. Aralin 2 : Pagtuklas sa mga Suliranin ng Iyong Komunidad, pp. 24- 31
Paggamit ng Datos sa Pagbuo ng Konklusiyon

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay:

Pagsisiyasat

Pagbuo ng Konklusiyon

Wastong Pakikipagtalastasan

- B. Kagamitan:

Tape/ Cassette Player

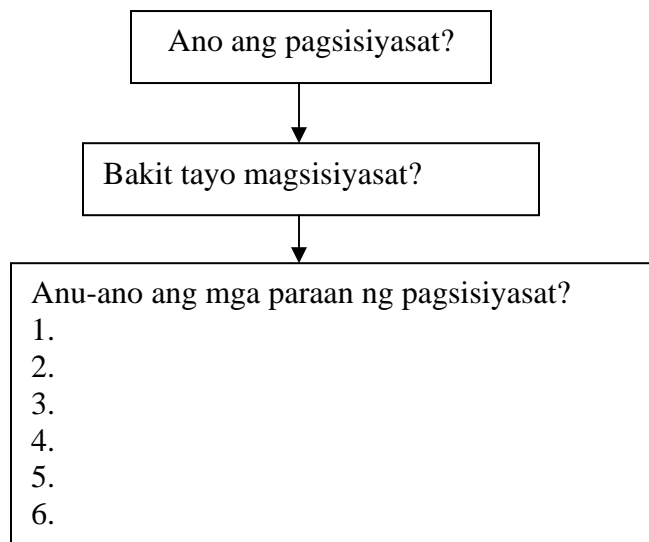
Kartolina, Pentel pen, Manila Paper

III. PAMAMARAAN:

A. Panimulang Gawain

1. Balik-aral

- Ipabuo ang diagram na ito.

- Bakit mahalaga ang pagsisiyasat sa komunidad?

2. Pagganyak

- Ipabasa ang “Subukan Natin Ito” na nasa pahina 24-25.
- Ipatala sa mga mag-aaral ang mga suliranin sa kanilang pamayanan sa kapiirasong kartolina. Lahat ng mga mag-aaral ay dapat magtala ng isang suliranin.
- Ipaayos at pangkatin ang mga suliranin ayon sa uri nito.

Suliraning Pangkalusugan	Suliranin sa Basura	Suliranin sa Tubig	Suliranin sa Pagkain

- Ipasuri ang kanilang ginawa. Itanong: Alin ang pinakamaraming suliraning naitala? Tungkol ba sa kalusugan? basura? tubig? o pagkain?

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

- Ipabasa ang “Pag-isipan Natin” na nasa pahina 25.
- Itanong: Bakit mahalaga sa isang pagsisiyasat sa komunidad ang pagkalap ng impormasyon mula sa mga mamamayan sa komunidad?

2. Pagtatalakay

- Hatiin ang klase sa dalawang pangkat. Ipasadula ang diyalogo sa pahina 26-27.
- Ipasuri ang Aytem Bilang 1: “Paano mo tatantiyahin ang mga sumusunod na serbisyo sa iyong komunidad?” na nasa pahina 28. Itanong:
  1. Alin ang may pinakamaraming tugon sa bawat aytem?
  2. Ano ang ibig sabihin nito?

- Ipasuri ang Aytem Bilang 1: “Pagtantiya sa mga serbisyo ng komunidad” na nasa pahina 29. Itanong:

1. Alin ang may pinakamaraming tugon?
2. Ano ang konklusyon sa mga datos na ito?

3. Paglalahat

- Ipabasa ang “Tandaan Natin” na nasa pahina 31. Sabihin: Bawat isa ay magbuo ng isang tanong tungkol sa aralin.
- Ipabuo ng 2 bilog na hanay ang mga mag-aaral. Ang isang bilog ay nasa labas at ang isang hanay ay nasa loob. Ipatugtog ng guro ang isang musika. likot ang mag mag-aaral na nasa labas habang ang nasa loob ay manatili lang sa kanilang kinatatayuan na sumasayaw.
- Pagtigil ng tugtog ay hihinto sa pag-ikot ang mga mag-aaral na nasa labas at tatanungin nila ang kanilang kaharap. Ulitin ang gawain ito ng ilang beses. Pagkatapos nito ay ang nasa loob na naman ang magtatanong.
- Ipasagot sa mga mag-aaral ang tanong na ito: Sa loob ng tatlong pangungusap, sabihin kung ano ang natutunan mo sa araling ito.

4. Pagpapahalaga

- Sabihin: “Maghanap ng kapareha. Pag-usapan ang kahalagahan ng pagsusuri sa kapaligiran”.
- Bigyan ng pagkakataon ang lahat ng mag-aaral na isalaysay ang kanilang napag-usapan.
- Pagsamahin ang lahat ng mga pahayag ng mag-aaral upang makabuo ang klase ng isang kaisipan tungkol sa kahalagahan ng pagsusuri ng kapaligiran.

5. Paglalapat

- Sabihin: Maghanap ng kapareha. Pag-usapan ang mga kasalukuyang suliranin ng inyong pamayanan
- Ipagawa ng talaan ng aytem sa pagsisiyasat gaya nito. Pag-usapan at bilugan ang bilang na tumutugon sa kasalukuyang suliranin ng inyong pamayanan.

	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5

- Suriin ang datos na inyong ginawa. Itanong: Alin sa mga suliranin ang nanganailangan ng higit na atensiyon?

IV. PAGTATAYA

Ipatala sa mga mag-aaral ang sampung mga suliranin na kanilang nakikita sa kanilang komunidad. Iayos ang pagkasulat ayon sa prioridad. Gamitin ang talalang ito.

Mga Suliranin	Prioridad
	1
	2
	3
	4
	5
	6
	7
	8
	9
	10

V. KARAGDAGANG GAWAIN

Ipagawa ang panayam sa mga kapitbahay tungkol sa mga kasalukuyang suliranin ng komunidad. Itala ito ayon sa prioridad at bigyan ng angkop na solusiyon. Gamitin ang talaang ito.

Mga Suliranin sa Komunidad	Prioridad	Mga Mungkahi Para sa Kalutasan
	1	1. 2. 3.
	2	1. 2. 3.
	3	1. 2. 3.
	4	1. 2. 3.

Ibahagi ang nagawang prioridad sa mga kapitbahay at kunin ang kanilang kuro- kuro ukol dito.

Pagsisiyasat Sa Komunidad

Session Guide Blg. 3

I. MGA LAYUNIN:

1. Naipakikita ang mga resulta ng pagsisiyasat
2. Nakagagawa ng mga rekomendasyon sa mga tao o awtoridad upang tumulong sa pagtugon sa mga pangangailangan at suliranin na natukoy sa pagsisiyasat.

II. PAKSA

- A. Aralin 3 : Paggamit ng Pagsisiyasat sa Komunidad Upang Makatulong sa Paglutas ng mga Suliranin sa Komunidad, pahina 32- 43

Pangunahing Kasanayan sa pamumuhay :

Pagsisiyasat
Pagbuo ng Konklusiyon
Paglutas ng Suliranin
Malikhaing Pag-iisip

- B. Kagamitan: Kartolina, Pentel pen, Manila Paper

III. PAMARAAN:

A. Panimulang Gawain

1. Balik-aral

- Ipatala sa mga mag-aaral ang mga suliranin sa kanilang pamayanan sa kapisang kartolina.
- Ipaayos at pangkatin ang mga suliranin ayon sa uri nito.

Suliraning Pangkalusugan	Suliranin sa Basura	Suliranin sa Tubig	Suliranin sa Pagkain

2. Pagganyak

- Hatiin ang klase sa dalawang pangkat. Ipabasa ang sitwasyon sa loob ng kahon na nasa pahina 32-33. Pasagutan ang mga tanong.

- Paghambingin ang mga sagot ng bawat pangkat. Itanong: Saan kayo nagkakatulad sa inyong mga sagot? Saan kayo nagkakaiba?

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

- Ipabasa ang babasahin sa pahina 33-34. Itanong:
  1. Sinu-sino ang dapat konsultahin sa pagbuo ng mga rekomendasyon?
  2. Lahat ba ng rekomendasyon ay epektibo?
  3. Paano matitiyak na ang rekomendasyon ay epektibo?
  4. Ano ang magiging ng batayan sa pagbuo ng rekomendasyon?
  5. Kanino natin ipapakita ang ating ginawang rekomendasyon?

2. Pagtatalakay

- Ipabasa sa mga mag-aaral ang “Basahin Natin” na nasa pahina 35.
- Ipatala ang mahahalagang salita (key words) bilang gabay sa paggawa ng ulat sa pagsisiyasat.
- Ipasuri ang “Alamin Natin” na nasa pahina 35-37. Itanong:
  1. Anu-ano ang mga paraan ng pagpapakita ng resulta ng iyong pagsisiyasat?
  2. Ano ang kaibahan ng talaan, talaguhitan at bahagdan?
  3. Kailan gagamitin ang talaan, talaguhitan at bahagdan?

3. Paglalahat

- Ipatala sa mag-aaral ang tatlong paraan ng pagpapakita ng resulta ng pagsisiyasat. Isulat sa ikalawang hanay ang mga katangian nito.

Mga Uri ng Pagpapakita ng Resulta ng Pagsisiyasat	Mga Katangian

- Hatiin sa tatlong pangkat ang klase. Sabihin: Pumili ng isang paraan ng pagpapakita ng resulta ng pagsisiyasat at iguhit ito.
- Bigyan ng pagkakataon ang bawat pangkat na ipaulat ang kanilang ginawa.
- Ipabasa ang mga paraan ng pagpapakita ng resulta ng pagsisiyasat na nasa pahina 36-37.
- Ipasaulo sa mga mag-aaral ang mga paraan ng pagpapakita ng resulta ng pagsisiyasat.

4. Pagpapahalaga

- Ipabasa ang “Tandaan Natin” na nasa pahina 40.
- Idikit sa pisara ang dalawang pirasong manila paper. Sabihin: Bawat kasapi ng pangkat ay susulat ng isang konsepto na malinaw na natatandaan niya sa araling ito. Ang pangkat A ay susulat sa manila paper na nasa kaliwa at ang pangkat B sa kanan.
- Suriin ang ginawa ng bawat pangkat. Bigyan ng puntos ang bawat pangkat ayon sa dami ng konsepto na kanilang nabuo.
- Itanong: Bakit mahalaga na maging malinaw ang pagpapakita natin ng resulta ng pagsisiyasat?

5. Paglalapat

- Ipagawa sa bawat pangkat ang “Subukan Natin Ito” na nasa pahina 38.
- Ipahambing sa bawat pangkat ang kanilang talaan sa pahina 54.

IV. PAGTATAYA

Ipasagot sa mga mag-aaral ang “Alamin Natin ang Inyong Natutuhan” na nasa pahina 39.

Itsek ang inyong mga sagot sa “Batayan sa Pagwawasto” na nasa pahina 54.

Ipagawa ang mga *insights* na nakuha sa araling ito. Gamitin ang mga *statements* na ganito:

Nabatid ko na.....

Napapahalagahan ko ang ....

V. KARAGDAGANG GAWAIN

1. Pumili ng iyong kapareha. Ilarawan ang inyong komunidad gamit ang isang uri ng pagpapakita ng pagsisiyasat (talaan, talaguhitan, bahagdan). Tukuyin ang suliraning ipinapakita nito. Pag-usapan ninyong dalawa kung ano ang maaaring gawin para malutas ito.
2. Humingi ng payo sa barangay chairman o alkalde kung tama ang kanilang natapos na gawain.